

2 Korin

Pol pepa alla bolo dumo Korin una awi

¹ Na Pol, God nomane pai mal pille na dje i djell worika, na Krai Jisas Aposelye moro. Nono agane Timoti na boll aike moraka, no soka pepa bolo ye Korin pillgi pai una aunmoll. Alla propins Akaia pillgi pai una mor ge para aunmoll eri. ² God Nane ne, Iwa Kerman Jisas Krai ye wopake pille aumbellka, ye ellne tukne arngan yenda moye.

God amblo pille dje awi al ge Pol wopake we dje awi

³ Nono Iwa Kerman Jisas Krai Ne God moro ge yene kandjiye kerman pandabe! Une nono Nane molo, nono wandill golo awo, nono nomane amblo wu dje aundo ge God wal me moro. ⁴ Imb porapora no kakmon ge une amblo wu dje aundo. Aundo pille, una imb ta kaki dal, God no amblo wu dje awi al ge no kambono amblo wu dje aumbon kune yendo. ⁵ Krai imb kermanke kaki al ge no boll wondo ba, Krai no amblo wu dje aundo ge no boll puka tondaka tulu djindo. ⁶ No imb kakpin ge, ye imb amblo wu dje aumbon dje kakpin, ye God i yem djinda dje pille kakpin. God no imb amblo wu dje awi ge, ye imb amblo wu dje auno dje yei. God embe yei ge, no imb kakmon mal ye para aike kakinj ge, une amblo wu dje aundaka ye kiye dje molo kake pine. ⁷ No nomane kerman paro ge ye aglo gi dje moye dje paro. No kanmon, nono

ngembill aike gormon. Alla, God no amblo wu dje awi mal ge, ye para aike amblo wu dje aundo.

⁸ Agana ambana kambono, no propins Esia wane imb ta kakpin ge, ye piye dje pille dje aunmon. Imb kerman kakpin ge kune nayeri, no gopon paro dje kanpin. ⁹ Imb kermanke pai ge, no togolo pora djinda mal pai. Ba imb kerman woi ge no yembene al kakbon dje nawoi, man. God una gor i gun wordo iwa ge une yembe al kakbon dje pille woi. ¹⁰ Imb ge no togoya mal pai, ba God no i yem wori. Alla are imb ta pa dji dal no iworu aunda. Une no iworu awo pamoya dje pille no nomane une boll awo kerpin. ¹¹ Ye una merke no pille kamang ye auneke God no iworu aunda. Une wandill golo embe ye aundaka una merke kanwopake we dje God aune.

Pol yeno dje yei ge kere ta yei

¹² No nomane al wal wopake kaima pirmon ge embe. No makimb una boll molo singare du dje pai mal ye wanpin, alla ye boll mopin ge no singare wopake ye tuluk to pupin. Ge God no awi. No embe ye wane, makimb una nomane paro mal pille nawanpin, man. God no wopake pille awi mal pille singare ge ye wanpin dje kanmon. ¹³⁻¹⁴ Alla no pepa bolo ye mor al aupill ge kandja me pene pai, ye kere piye mal pai. Kandja me gun ta boyon dje nayepin. Na kando, kune ta no pepa bopin mal ye pille kune nayeri ba alla, are ye no pille kune yene dje pro. Ye embe yene ge are Iwa Kerman Jisas Krai ege yenda poka, no ye pille wopirmon mal embe, ye para no wopille aune. ¹⁵⁻¹⁶ Ye na wopake pille aune mal pille, na ye kun

soka kanno dje pille moll. Embe yeno ge God ye kun soka wopake ye aunda dje pill. Na asamoll wo ye kane pagle, are er propins Masedonia po wane, er yem ye mor al wono dje pill. Embe yenaka ye na amblo pille dje auneke na er distrik Judia puno dje pill. ¹⁷ Na nomana embe pai ba alla na ye kun soka nakanill al na kandja aulaul djindo dje ye pir mo? Makimb una kandja kende kaima dje yenj mal na embe yendo dje ye pir mo? Ge man. ¹⁸ God yene kandja porapora djindo ge yene kaima yendo mal embe, no kandja dje ye aunmon ge kapla we djinmon, man we dje naunmon. ¹⁹ God wariye Jisas Kraiss moro ge, Sailas ne, Timoti ne, no une kandjiye dje ye aupin ge, Kraiss pora we dje, man we dje nayendo, man. Ege ege une pora we djindo. ²⁰ God kandja embe yeno we dje kun merke dji al ge, Kraiss pora we dji. Pora we dji pille, nono Kraiss kandjiye al God kandjiye amblo pla woro, God embe panda we dji ge pandabe! djinmon. ²¹ Alla ye no boll Kraiss kandjiye al aglo gi djinmon ge, God yendo. Une nono dje i, ²² yene unakiye mophon dje pille su ta ye awi. God nono wal porapora are aunda mal ge asamoll tuge yem awi. Ge yene Murble awi. Are une nono boll auno dje Murble awi.

Pol dumo Korin er napi

²³ Na God kandjiye al kandja kaima djindo, na er yem Korin napill ge, ye pille urup dje djine dje er yem napill. ²⁴ No kandja embe djinmon ge ye pillgi paro ge iwa pla ye kantau yembon dje nayenmon, man. Ye pillgi djinj al aglo gi dje moi pora dji. No kogo yenmon ge ye wopiye dje yenmon.

2

¹ Na nomana embe pai. Na er yem ye mor al woll dal, ye asa urup pi mal ge alla piye paro. Ge pille na nawoll. ² Alla na wonaka ye urup dje pi dal, una ne mal yendaka na ellna tukna arngan yenda? Na ye urup awill una mor ge, ye na ellna tukna arngan ye aune kune yendo. ³ Ye yeneke na wopake piyo una mor. Ge pille na asa pepa bolo ye awill ge, na ye mor al wo urup i djino dje pepa boll. Na embe dje kando, na nomana wopake inaka ye para nomane wopake i moye. ⁴ Na ye pepa bolo awill ge, na nomana to, kimb merke yemolo boll. Na ye urup auno dje namboll, man, na ye wopake kaima kando mal ge ye piye dje pille pepa boll.

Iwa ta ale yei ge Korin una kere aune

⁵ Na kandja dongall djino dje nayendo, iwa ge imb awi ba une na pille imb nawi, une ye pora-pora pille awi. ⁶ Ba iwa ge alla ye djinda dje pille, ye una pende merke man dje urup awi ge, pora awi, alla naune. ⁷ Embe pille, ipon iwa ale yei ge ye kere awo, amblo wu dje aune. Une urup kerman kake, pillgi pai ge kere djinda. ⁸ Embe pille, ye une wopake kanpamoye. ⁹ Na pepa asa boll ge na ye su mal ye awill. Kandja porapora djino al ge ye karkar yene mo man dje pille pepa boll. ¹⁰ Ye une djingye djangye kere awi dal, na para kere auno. Une ale panda na kere auno ge, na ye pille Krais nale al kere auno. ¹¹ Kere auno ge Satan nono kamalne to djinda dje na kere auno. Satan nomane ke pai yendo mal nono pille kane yenmon.

Pol Taitus kanno dje pi

¹² Na dumo Troas wo Krai kandjiyebe wopake dje una auno dje yellka, Iwa Kerman na kond yapro kogo ge yemben we dji. ¹³ Ba na agana Taitus kane naill, na nomana to moll. Ge pille, na Troas una dje kune ye awo er propins Masedonia pill.

God yembe al pillgi pai una Satan kamblo kal woro keru

¹⁴ Krai Satan to kal woro keru pille, une King molo er wekle pundaka nono are po yau to, kond-pol to yenmon mal ge na wopake we dje God aundo. Une yeworika nono mirang wopake yendo mal embe mormonka, una God pille kane yenj ge wai dje er pundo. ¹⁵ Krai mirang wopake yendo mal embe mormonka Krai no i God opa mal aundo. No mirang wopake mormon ge God i yem djindo una pirka wamo al pine una para pir. ¹⁶ Wal mirang wopake yendo ge, er wamo al po mor una ge embe dje kaninj, una goi killam ke ye paro dje kaninj. Ba alla kam al pinj una mor ge embe dje kaninj, ge mirang wopake yendaka no wor gun bon dje kaninj. Alla no yembene al yembon kune yendo mo? Ge man. ¹⁷ Una merke ku i nambon dje pille God kandjiye dje waninj. Ba no embe nayanmon. No Krai boll mormon ge God dje wori una mormon, God nale al kandja du dje eri dje una aunmon.

3

God gopa gun to awi mal aposel kogo ye waninj

¹ Kandja embe dje aunmon ge ye no kogo wopake yenmon we dje piye dje nayanmon, man.

Mo una pende molo una mor al dje auneke ga pepa bolo no kogo wopake yenmon we dje boye ge, no pepa embe mal i ye aumbonka ye no kogo wopake yenmon we dje ye piye mo? Ge man. Mo no ye mor al wo djimbonka, ye no pepa bolo awo embe djine, no kogo wopake yenj we dje bolo auneke no ipo tambiyé ta ombine dje aumbonka una no kogo wopake yenmon we dje piye mo? Ge man. ² Ye no pepane mor. No djipinka ye Kraiss boll pillgi dji mal ge, ye no tukne al pepa mal bolo wori mor. Una porapora pille kane ye, kere kanne kune yenda. ³ Kraiss pepa bolo awi ge, ye pepa mor, una kere kanne kune yendo. No kogo yepin al Kraiss pepa ge boi. Ba Kraiss pepa boi ge mon naboi une God gun moi una Murble pall boi. Ku al naboi, ye tukne al boi.

⁴ Kraiss embe yeika ye pillgi dji al ge, una kanne, no kogo ye boll yepin ge megiye toi dje no God boll pillgi kaima djinmon. ⁵ No kogo wopake yepin al ge ye mor we nadjinmon, man God taimane yewori ye mor. Wal yembon dje yenmon ge God aunda yenmon. ⁶ God gopa gun ta toi ge, no una dje aumbon kune naye ba yene awi al no po una dje aunmon. Gopa toi ge pepa al naboi, God Murble boi. Lo kandja pepa al pai ge yemolo una togoi. Ba God Murble ge yeworika una erwo gun pi.

⁷ Ye pillme! Asa lo ku al bolo pagi ge yemolo una togoi ba bolo pagi al ge talang kerman yeika Mosis gume djillake al killakilla ye pai. Pai ge wo kembis pi ⁸ ba ipon, God Murble nono boll kogo yendo ge er wekle po au kermanke dje pundo. ⁹ Mosis lo dje awi talang ye pai ba, God ye wambo paro we dji.

Ba alla ipon nono Krai kogo yei al ge, nono ale naparo, God nale al kiwa mormon. Kandja embe paro ge au kerman dje er wekle kaima pundo. ¹⁰ Mosis lo ge talang ye pai ba ipon God kandjiye wopake au dje pa wor wekle po paro pille, Mosis loye talang ye pai ge ye napai mal yendo. ¹¹ Asa Mosis loye talang boll woi ge pora djinda pai. Ba Krai kandjiye pora nadjinda pai pille au dji ge wor kerman pi.

¹² Embe yei pille, wal kermanke pa wor wekle kaima pundo ge no pillgi dje kui yemormon pille, kand nagormon, man, kandja ge dje una aunmon. ¹³ Mosis gume djillake talang ye pa erwo kembis pi ge, Israel una kane djine dje pille allap i gume djillake to bi dji. Ba Mosis yei mal ge, no nayenmon. ¹⁴ Alla Israel una nomane al pille ine napai. Ipon Mosis loye kere pir ge allap mal i gumane djillakene to pel ye paro. Allap ge pamoro. Krai boll taimane pillgi dji dal, God allap iworda. ¹⁵ Mosis loye kere pir ge, allap i nomane al to pel ye paro. Asa to pel dje pagi mal ge, pa woi, ipon pamoro. ¹⁶ Ba alla una nomane ake to Iwa Kerman boll pillgi dji dal, God allap iworo aunda. ¹⁷ Na Iwa Kerman we djindo ge na God Murble pille djindo. God Murble moya al ge, una kaye napane, kiwa moye. ¹⁸ Alla nono gumane djillakene al allap naparo una porapora mormon ge, Iwa Kerman yene au kerman dindo ge no boll pa poll dje yem wordaka una kaninj. Iwa Kerman Murble ege ege poll dje au kerman dje paro ge nono boll yake kerman po pamolo i gun wordaka yene moro mal embe molo pambon.

4

Aposel sin galla mal mor

¹ God no wandill golo awi al God kandjiye dje una aunmon. Embe pille no yembene nakosdo, kogo ye pamormon. ² Una seke molo ngandjill singare yenj mal no mop awo kerpín. Kandja kende nadje, God kandjiye al kandja gun ta pakna nawormon, man. No God nale al kandja kaima dje pene wormonka, una porapora omuk to kanne. ³ Ba no Jisas kandjiyebe wopake tonmon mal pille nainj una mor ge, dumo ke pine una mor. ⁴ Satan makimb una god kende moro iwa ge, una pillgi nadjinj una nomane al to pel dji, piye naparo. Krais God moro mal embe molo kandjiyebe wopake sua gale kandjiye kerman awi ge, pille ine napai.

⁵ Embe pille, no kandja dje una boll aunmon ge nonekene kandjine dje naunmon, man. No Jisas Krais ge nono Iwa Kerman moro we djinmon. No Jisas pille ye nune kogone yenmon we djinmon. ⁶ Djinmon ge, God asa embe dji, emill pakna do au djindabe dji. Dji una ge, une no nomane amblo au dje awika, no God kandjiye kerman paraka, poll dje au kerman djindo mal ge no Krais gume djillake al kane kune yenmon.

⁷ Kog mogoi kerman galla nume worbon ba kune nayendo, galla nume kosill paro. Kosill paro mal embe no aposel ge embe mormon. God kandjiye wopake uro kaima no boll paro ba no gaklene kosill paro. Kosill paro al ge una kanne, yembe kerman no boll paro ge no yembene man, ge God yembe paro we dje kanne. ⁸ Imb merke mopine

gonne al pora wondo ba no aglo gi dje mormon. Nomane merke pai ba nakerpin. ⁹ No Jisas wom-baye mopin pille toi ba God no kere nawi. Una no to kal wori ba pora nadjipin. ¹⁰ Ege ege imb kakmon al ge Jisas goi me ge no gaklene al i wan-mormon. Embe yenmon ge, Jisas gun no gaklene al moro ge una kanne paro. ¹¹ No gun mormon una Jisas kogoye yenmon al ge una togopon dje eri yenj. Yenj al ge Jisas no makimb gaklene boll gun moro ge, una kanne paro. ¹² Embe pille, una gor mal ge no aposel boll kogo yendo ba, God ye boll kogo yendo ge, ye gun molo par.

¹³ Baibel bolo wori pai ge embe djindo,

Na pillgi djill pille, na kandja dje pene worill we
dji *(Buk Song 116.10)*

Bolo pagi mal embe, no nomane al pillgi paraka no una boll kandja dje pene wormon. ¹⁴ Ge no kanmon, God Iwa Kerman Jisas golo pai i pla wori iwa ge, une no Jisas boll aike i pla woro, no ye boll Jisas moi al worda mopon. ¹⁵ No imb porapora kakpin ge, ye amblo pille djimbon dje kakpin. God nono wopake pille awi ge una merke ege ege pille kane inj. Inj al ge wopake we dje awo, God kandjiye amblo pla worinj.

Aposel kambono pillgi dje molo aglo gi dji

¹⁶ Embe inj pille, no kogo ye pamormon yem-bene nakosdo. No gaklene goi mal yendo, ba no-mane pakna God ege ege i gun woro aundo. ¹⁷ No imb kakmon ge, kembis paro, kanan napanda. Ba kakmon al ge no kupill al po ege ege wopake ta mal

molo pambon. ¹⁸ Embe pai pille, wal kanmon wal ge, nono nomane al imbon dje napirmon, man. Wal nakanmon wal ge nono nomane al imbon dje pirmon. Wal kanmon wal ge ege tuge ta kanmon ba alla wal nakanmon wal ge ege ege molo panda.

5

Are kupill al po mopon mal

¹ Alla, nono kanmon, makimb al mormon ge nonekene gaklene ge numb asinga mal embe paro. Nono gaklene golo kal punda ba, God nono numb djell ta take aunda ge, una take naune, man, ge kupill al numb ege ege ye panda. Ge nono gaklene gun panda. ² Alla ipon nono kimb ye, aiyao dje kupill al numb moponba dje pille pla yenmon. Konkunom wormon mal embe nono numb ge al woro moponba dje pirmon. ³ Ge nono kupill al po i worpin dal, ell kiwa boll namopon. ⁴ Nono gaklene ge numb asinga mal pai mormon, nono kimb ye, imb kakmon. Konkunom worinj mal embe nono makimb gaklene worbon dje nayenmon, man. Nono gaklene gun worbon dje yenmon. Nono makimb gaklene goya paro ba alla wor gun punda. ⁵ Nono gaklene gun panda mal God amblokun ye keru. Yene Murble nono awi al ge, wal tuge yem awi, nono gaklene gun panda mal awo, are boll auno dje pille Murble awi.

⁶ Embe awi pille, nono ege ege aglo gi dje molo kanmon, nono makimb gaklene pai mormon poke, nonekene numbine al mormon, nono Iwa Kerman boll numbiye al namormon. ⁷ Ipon

nono une boll pillgi dje wanmormon, une nakanmon, ⁸ wal kaima panda dje pillgi djinmon. Nono makimb gaklene pai numb mormon ge, kere er po Iwa Kerman boll numbiye al mopon dje pirmon. ⁹⁻¹⁰ Nono porapora Kraiss gume al aglo mopon paro. Makimb gaklene pai singare ke wopake yepin mal ge une kot ye, top aunda. Embe pille, nono makimb gaklene panda mopon mo, Iwa Kerman boll mopon ge, Iwa Kerman wopake pro mal singare ge yembon dje yenmon.

Una God boll kunda yene ge nono kumbene i taimane worbon

¹¹ No Iwa Kerman boll kand gormon pille no una boll pillgi djine dje kandja djinmon. No singare yenmon mal ge God kando. Alla ye nomane al no singare du dje yenmon mal ye para pille kane yenj dje na pro. ¹² No pepa bolo ye aunmon ge no iwa pla molo yembon dje nayenmon, man. No singare yenmon ge, ye wopake kanne dje pepa bolo aunmon. Ye embe kani dal, una gaklene be wopake kane, nomane pakna pille nawinj kambono ge, kandja djine ye to worne kune yenda. ¹³ Ye no namba mal kaninj? No nomane wopake pai dje kani dal, ye piye, no ye wopake moye dje yenmon. Ba alla, no nomane dall paro dje kani dal, God yene djinda. ¹⁴ Kraiss no wopake kani pille no kogo dongall yenmon. Ge no kanmon, iwa taimanta nono dumene i pagle goi. Alla une goi al ge, nono porapora gopin. ¹⁵ Una porapora pille goi me ge, una yenekne pille wannamoye. Iwa ge pille wanmoye dje pille goi. Une ga pille golo aglo

erwo gun pi iwa ge, kambono une pille wanmoye dje pille goi.

¹⁶ Alla ipon, nono makimb nomane paro mal pille una kane nadjinmon. Asa, Krai kond wani mal, nono makimb nomane paika kane djipin ba ipon embe nayanmon. ¹⁷ Ge pille, una ta Krai boll moi dal, God yeworda une gun moya. Yene nomane asa pai mal ge pora djindaka, une nomane gun panda moya. ¹⁸ Panda mal ge God yene yenda. Asa nono God boll kunda yem ye mopin ba Krai wo nono i taimane wori mormon. No dje worika una God boll taimane moye dje, dje aunmon. ¹⁹ Krai po kogo yei al ge God makimb una yene boll i taimane wori. Djingne djangne pai ge une napiya. Alla une no kogo awi, no po una boll kandja dje aumbonka, ga God boll kundayem namoye, i taimane worbonka moye.

²⁰ Ge pille, Krai dje wori pupin, yene no kandja dje awi mal ge ye dje aunmon. No kandja djinmon al ge, God yene kandja yembe boll dje una aundo, Krai kandjiye al ge, ye na boll kunda alla nayene, ye nomane na boll taimane panda moye we dji. ²¹ Krai singare ke ta naye ba alla God nono singare ke yepin ge i Krai moi al wori. Wori pille, Krai kogo yei al, God yene nale al nono wambo napanda, kiwa mopon.

6

Aposel imb kake moi

¹ No God kogoye una mormon pille, no ye mor al kandja embe djinmon, God ye wopake pille awika

ye i ge, ye wal kiwa dje kane nakerne. ² Ge God kandja embe dji,

Ege kune pai al na we dje pille kamang yen mal na pill. Ege ge na ni iworu awo, pak to awill we dji *(Aisaia 49.8)*

Alla, na kandja embe dje ye aundo, ipon yero ge ege wopake yero. God nono i yem woro aunda ege ipon yero. ³ Una kulngamb yage djine dje wanmormon. Embe yembona una no kogo yenmon ge kiyam natane, man. ⁴ Ye no God kogoye una kaima mormon dje kanne dje yenmon. Ge una no ye ke ye awinj ne, no imb kakmonka, wal ke no boll wondaka urup paraka mormon. ⁵ Una kunda kake no tonjka, koll tondaka, kaye pa, kogo yembe boll ye, ou neparmon. ⁶ Ba alla no kumbene kuruwo yendaka, wal pille kane ye, kiye dje ye, una wandill golo awo, God Murble boll wane, una boll kaima kaima kanwopake ye awo singare kende naye, ⁷ kandja kaima djinmon. God yembe no boll paraka, singare du dje yenmon mal ge no kunda wal aglene woto ne, darto amblo yenmon ge yero. ⁸ Una pende no kandjine amblo pla worinjka, pende kanke kaninjka, pende no kogo wopake yenmon we djinjka, pende no kogo ke mal yenmon we djinj. No singare pai mal yenmon ba, no kende una mormon we djinj. ⁹ Pende no kanbon dje nayenj ba pende merke no pille kane yenj. No gopin pora dji dje kaninj ba ge man, gun molo pamormon. No togo pon dje yenj ba alla tonagor. ¹⁰ No wandill golo mormon, ba arngan eri ye wanmon, no tom mormon ba

alla kogo yenmon al una wal merke kannonj. No wal kannanopin ba wal porapora kannopin mal mormon.

¹¹ No ye kanwopake kaima kanmon we dje pene woro ye Korin una aunmon, ¹² No ye kanwopake kanbon dje yenmon ba ye no kanwopake kane nawinj. ¹³ Ye na wombana mal embe mor ge na ye kandja dje aundo, no ye wopake kanmon mal embe ye no para kanwopake kanne.

Pillgi napai una boll kogo taimane amblo nayembon

¹⁴ Pillgi napai una moye ge ye ga boll kogo taimane nayene. Singare ke ne, wopake wor taimane bell kune nayenda. Emill ne, au, wo taimane bell kune nayenda. ¹⁵ Krais ne, Satan taimane mopell kune yendo mo? Pillgi pai una ne, pillgi napai una nomane taimane paro mo? Ge man. ¹⁶ God gun moro iwa numbiye ge nono mormon. Ge pille, God numbiye ne, god kende mor ge wor taimane pine kune nayendo. God dji mal,

Na ga boll molo pano, na ga boll wanmoyo. Na ga Godne moyo alla ga na unakna moye we dji (*Wok Pris 26.12 ne, Jeremaia 32.38 ne, Esekiel 37.27*)

¹⁷ Embe pille, ye ga mor al kere po djell moye we dje Iwa Kerman embe dji. Na nalena al wal ke moya ge ye nabiye, ye nabi dal, na ye i numog worno (*Aisaia 52.11 ne, Esekiel 20.34, 41*)

18 Na ye Nane moyaka, ye na warna ambona moye we dje Iwa Kerman yembe dongall pai iwa ge embe dji *(2 Samuel 7.8, 14)*

7

1 Unakna kambono, God embe yeno we dji pille, nono gaklene al ne, nomane al ke paro ge kill gulo worbon. Nono God pille kand golo, singare wopake ta mal yembon.

Korin una nomane ake toi Pol wo pi

2 No una ta ye ke ye naupin, amblo ke ye naupin, kende dje wal ngundjo imbon dje nayepin pille, ye no kanwopake kanne. 3 Na kandja embe djindo ge, ye ale ta yei we dje na nadjindo, man. Na asa djill mal, no ye wopake kanmon, no ye boll gopon mo gun mopon ge ye boll mopon. 4 Ye aglo gi djine dje na kaima pro. Na ye wopake pille wo kerman pro, no imb kakmon ba na ye pille ellna tukna arngan yendo.

5 Ge no dumo Masedonia pupin kune ge, no ami wopake dje namopin, imb eri kakpin. Una wo no boll kunda nonga yemaka, kand golo mopin. 6 Ba alla, God una imb kake mor amblo wu dje aundo iwa ge, une Taitus dje wori wo no amblo wu dje awi. 7 Ye asa Taitus kumbe wopake ye awi mal une wo dje awika no para wopake pupin. Alla ye no boll kumbene ke ye awi mal ye wandill kerman golo, na kanbon dje pi mal, ye na kanwopake ye awi mal, ye na wopake moyo dje pille pla yei mal une no dje awika no wo kerman pupin.

8 Na ye pepa bolo awill mal ye kere kane kumbene ke yei. Alla na kanill, ye embe yei ge na

para urup pille. Ba ye kumbene ke yei ge kanan naye pille ipon na pepa boll mal ke napro. ⁹ Na wopake pro. Ye kumbene ke yei al na wopake napill. Ba ye kumbene ke yei mal ge ye nomane ake toi pille na wopake pro. Alla, na kando, ye kumbene ke yei ge God dji pille ye kumbene ke yei. Ge pille no kandja dje ye aupin ge ye kumbene ke ye naupin. ¹⁰ God yendaka una kumbene ke yene ge, une yewordaka nomane ake taneke une i yem djinda. Ba makimb una kumbene ke yenda ge, nomane ake natane, goye mal paro.

¹¹ Pir mo? God yeworika ye kumbene ke yei mal ge, wal wopake merke ye boll woi. Ye wambo pa djinda dje kogo dongall yei. Iwa ta wambo toi mal ge ye aya dje, ke kane, kand golo, wandill golo, yene singare amblo du djimbon dje kogo dongall yei. Alla, ye une embe yei al ge na kando, ye wopake yei, wambo napai.

¹² Ge pille una ta po, ta ye ke ye awi al ge na soka ge pille pepa bolo naundo, man. Na pepa boll ge, ye God nale al no kanwopake yenj mal pille kane yene dje na pepa boro. ¹³ Ye embe yei al ge, no wopake pille aupin.

Alla ye Taitus nomane amblo wu dje aumaka une wopake pi mal ge, no kanwopake kaima pille aupin. ¹⁴ Asa na ye kandjine amblo pla woro Taitus dje awill. Alla une wo ye kani, na kandja pai mal djill, kende nadjill. No ye boll mopin ge no kandja kaima eri dje aupin pille, are no ye kandjine amblo pla woro Taitus dje aupin ge une kani, no kandja kaima djipin. ¹⁵ Alla une ye moi al woika ye kand golo, i numog woro une kandja dji mal yei. Ye embe yei pille, une ye wopake kani.

¹⁶ Ge ye singare wopake embe ye pamoye dje na kaima pro. Ge pille na wopake pro.

8

Pillgi pai una ku i makai to Judia una pak to aune

¹ Agana ambana kambono, propins Masedonia pillgi pai una yenekne dumene al molo molo yei ge God wopake ye awi mal ye pille kane yene dje, dje aunmon. ² Ga imb urup kake molo wal kannanoi ba wo kerman pille, pillgi pai una moi al wopake wuro kaima ye awi. ³ Na pille kane yell mal dje ye aundo, ga nomane pai mal pille wal kembis ye noi mal awi ba alla, i pla woro awi. ⁴ Ga no kandja dongall dje awo embe dji, una wal makai to molo Jerusalem una mor al po aumbon we djinj ge no para aike aumbon we dji. ⁵ Embe dji, alla no kanpin, wal aune dje pupin mal ge kambono embe nawi, ga awo kapak toi. Ge asamoll yenekne kumbene i Iwa Kerman awo, God dji mal pille no mopin al para kumbene awi.

⁶ Embe yei pille, asa Taitus ye boll wal i makai to molo una aumbon dje yei mal ge, no djipin, une alla ye mor al po djindaka ye wal i makai to kerne we djipin. ⁷ Ye pillgi paraka, ye kandja wopake dje una awo, ye wal pille kane ye, ye God kogoye yembon dje pille pla ye, no kanwopake ye embe yenj. Ye singare porapora embe ye wopake yenj mal ge, ye wal makai to una aune dje na embe pro.

⁸ Na ye embe yeme nadjindo, man. Ye no ku aumbon we dji mal ge ye kaima aune mo naune ge na kanno dje yell. Una djell pillgi pai una ku wopake pille awi mal ge ye embe aune mo? djill.

⁹ Djill ge Iwa Kerman Jisas Kraiss nono wopake pille awi ge ye kaninj. Une wal porapora kannoi ba une ye pille wal kannanoi. Alla une wal kannanoi al ge ye wal merke kannane dje pille yei.

¹⁰ Alla ye wal yene mal ge na nomana embe paro. Kog numb asa ye ku makai toi mal ge ye alla makai to kerne dje pille djindo. Una nomane embe napai ba ye nomane asamoll embe paika, embe yembon we dji. Alla, ¹¹ ye kogo ge yembon dje yei ge, ipon ye embe ye kerne. Ye dal, ye nomane embe pai mal ge megiye tonda. Ye ku paro mal ge kaima aune. ¹² Ye wal aumbon we dje ye nomane embe pai dal, ye wal yero mal aune, God wopake pille inda. Ye wal nayero mal une kane nadjinda.

¹³⁻¹⁴ Una djell wopake moyeke ye wandill moye dje no nomane embe naparo, man. Ipon ge ye wal merke paro mal ye embe awi dal ga wopake moye. Alla, are ye wal napai dal, ga ye auneke ye wopake moye. Nono embe yepin dal, nono kune kune ye mophon. ¹⁵ Kandja ge Baibel al bolo wori paro ge embe djindo,

Una mana merke i noi mal ge kune mal pai, merke napai. Alla, una mana yepall i noi mal ge yepall napai, kune mal pai *(Kisim Bek 16.18)*

Pol Taitus dje wori er Korin pi

¹⁶ Na ye wopake moye dje pille aundo mal ge God yeworika Taitus nomane embe paro. Ge na wopake we dje God aundo. ¹⁷ No Taitus moi al ni Korin una mor al alla er yem ben we djipin ge une

pora we dji. Alla yene nomane para embe paika une wopille ye mor al wondo. ¹⁸ Nono agane ta une boll ye mor al dje worpin wombell. Agane ge Jisas kandjiyebe wopake dje una awo yendo ge pillgi pai una dumo yemyem mor ge pille pla ye awinj. ¹⁹ Alla singare ta pille pla ye awi ge, ga dje wori iwa ge wondaka no ku ipo aumbon dje yenmon ge, une no boll aike ipo aumbon. No ku aumbon ge Iwa Kerman kandjiye amblo pla worbon dje, pak tambon dje yenmon mal ge una ombine dje aunmon. ²⁰⁻²¹ Nono singare ye kune yembon dje yenmon. Iwa Kerman nale al ye kune ye, alla una nalene al para ye kune yembon dje yenmon. Ge pille, ku nono amblo yenmon ge una kandja dje djine dje pille agane ge wondaka une no boll aike ipo aumbon.

²² No agane ta moi ge, no dje worpin soka bell al ge une pundaka aike pine. No su ye kanpin une kogo kayekaye yei ge kogo dongall eri yei. Alla, ye singare wopake eri yene dje kane, une kogo ge wopille yeno dje pille pla yendo. ²³ Ye kaninj, Taitus moro ge, na agana mal moro, na ye boll kogo yendo ge une aike na boll yendo. Alla agane soka mormell ge, pillgi pai una dumo yemyem moi al ge dje wori kogo yenmell. Yenmell al ge Kraiss kandjiye kerman paro. ²⁴ Ga ye mor al woi dal, ye singare wopake ye aune. Ye embe yei dal, ye una djell wopake kane awinj mal ge una kanne. Alla, pillgi pai una dumo yemyem mor al no ye kandjine amblo pla worpin mal ge pai mal worpin dje kanne.

9

Korin una wal makai to God unakiye amblo pille dje aune

¹ Nono God unakiye Jerusalem mor al wal aumbon dje yenmon ge, ye pille kane yenj. Embe pille, na pepa momo bolo ye nauno. ² Ye una amblo pille dje djimbon dje pille pla yenj mal ge na kane, una Masedonia moi al ye kandjine amblo pla worill. Na embe djill, dumo Korin* pillgi pai una wal aumbon dje pille pla yenj. Kognumb asa ga nomane embe pai ge ipon pamoro we djill. Ye wal amblo pille dje yenj mal ge, Masedonia una merke mor ge para wal aumbon dje yenj. ³ Na ye kandjine amblo pla worill mal ge kandja kiwa po djinda dje pille, nono agane mor ge ye mor al dje wordo. Ku makai to yei we djill mal ge, ga wo kanne. ⁴ Wal amblokun yei we djill ba alla ye wal amblokun nayeneke, dumo Masedonia una na boll aike wo kanpin dal, no ngandjill gopon alla ye para ngandjill goye. ⁵ Ge pille, nono agane kambono ye mor al asamoll dje worno dje pro. Ye wal aumbon we dji mal ge, nono agane kambono wo ye boll wal amblokun yeworneke merke moya. Ye embe yei dal una embe dje kanne, ga wal ke pille nawi, wopake pille awi dje kanne.

⁶ Ye pille kane yenj. Ye kwa yepall yai dal, ye kwa yepall wallkne. Alla ye kwa merke yai dal, ye kwa merke wallkne. ⁷ Una wopake pille wal awi dal, God wopake kanda. Ge pille una wal aumbon

* **9:2:** Dumo Korin we dje boi ge, kandja Grik ge Korin we najindo. Dumo Akaia we djindo. Propins Akaia yei ge Korin pakna yei pille dumo Korin we dje bopin.

dje yene ge yenekne nomane paro mal wal aune. Una elnge yeworneke kumbene ke boll wal aune ge man. ⁸ Alla God ye wopake pille kapak to aunda kune yendo. Wal merke pandaka, ye kune moye. Ege ege kogo porapora yene al ge wal merke plato pandaka, kogo wopake yene. ⁹ Ge pille, Baibel bolo wori pai ge embe djindo,

Una po una wal kannanoi una moi al wandill golo awi. Ga singare du dje paro mal ge, God ege ege pille pamoya pora nadjinda we dji (*Buk Song 112.9*)

¹⁰ Alla una kwa umbiye ipo yar mal ge God i aundaka yar, kwa i aundaka nonj ge, une para ye kwa umbiye merke aundaka ye ipo yale pagle, singare du dje yene mal ge bolo er pla wonda.

¹¹ God kondwe kayekaye yero al ge ye wopake ye aunda. Wal merke pandaka, ye una merke aune kune yenda. Alla ye wal aumbon dje yenj ge, no ipo Jerusalem una aumbon al ge, una merke wopake we dje God aune. ¹² Ge pille ye God unakiye mor al wal aune ge, wal soka mal paro. Ta ga wal moya nane. Alla ta, ga wopille God wopake we dje aune. ¹³ Ye una wal aune ge ye singare wopake yenj ge pene wonda una kanne. Ye wandill golo kambono awo, una porapora awo yenj mal ge, Jerusalem una kanne. Krai kandjiyebe wopake paro ge no ipin mormon we djinj mal ge ye kandja kaima dje, karkar wopake yenj dje kanne. Embe yene al ge God kandjiye kerman panda. ¹⁴ Alla God ye wopake pille kapak to awi ge, ga kane pagle, kamang ye God aune kune, ye wopake uro

kaima pille awo kamang ye God aune. ¹⁵ God nono wopake pille kapak to awi mal ge, nono wopake we dje une aunmon.

10

Pol kogo yendo ge una man dje kal worbon dje yemaka une dje yem woro awi

¹ Una pende embe djinj, Pol nono boll moi ge une kandja kosill dje nono awi. Ba alla une dumo ellke molo pepa bolo kandja dongall dje nono aundo we djinj. Djinj ge krais yene molo kal woro, kiye dje yei mal na embe molo kandja dje ye aundo, ² djinj ge ye napiye. No makimb una singare yenj mal wanmormon we djinj ge na kandja dongall dje auno dje pro. Ba ye yeneke na ye boll wo moll dal, kandja dongall dje auno dje nayeno. ³ No makimb al wanmormon ba kunda yenmon ge una makimb una kunda yenj mal embe nayenmon. ⁴ Kunda wal ambirmon ge makimb una ambir mal embe nabirmon. God yembe dongall pai wal amblo kundayem una gull dongall paro ge to kal worbon kune yendo.

⁵ Iwa pla mor ge, una God pille kane ye djine dje pille kandja kende dje kond tugo awinj. Ba djinj ge no to kal worbonaka, una nomane porapora paro ge kaye to worbonaka, Krais nomane paro mal pille karkar yene. ⁶ Ye Krais boll karkar yene kune yei dal, una kandja to worne una moye ge, no wo tambon. ⁷ Ye gaklene beto kaninj. No Krais boll mormon we djinj ge kanpol to molo djine. Ye Krais boll mor mal ge no para Krais boll mormon. ⁸ Iwa Kerman yene yembe i na awi ge ye pak tano dje pille awi. Ye una dongall molo, yage kal

to djine dje pille na awi. Awi kogo yenmon mal ge na dje pla wordo dje kanne ba, na ngandjill nagoyo. ⁹ Pol no kand gopon dje pepa bolo aundo we dje piye ba na nomana embe naparo. ¹⁰ Una pende kandja embe djinj, Pol pepa bolo aundo ge kandja dongall dje aundo. Ba une nono boll moro ge une kosill mal molo una kerman kandja djinj mal embe nadjindo we djinj. ¹¹ Ba djinj ge kanpol to molo djine. No ellke molo kandja pepa al bolo aunmon mal embe ge, no manda wo singare taimane yembon.

¹² Ga yenekne no wopake mormon we djinj ge na kambono mor mal embe moro we djino ge kand goro. Ga singare paro mal yenekne kane djinj. Yenekne yenj mal pille djinj. Embe yenj ge wal pille kane nayenj.

¹³ Ba no kandjine amblo pla wormon mal ge, no God awi kogo ge pille no kandjine amblo pla wormon, kogo ta man. God no kogo awi yenmon ge ye po, ye Korin una wulle al moi al ge pupin. ¹⁴ Ye wulle al moi ge no asamoll wo ye Krais kandjiyebe dje aupin. Ge pille no ye kantau yenmon we dje una aupin ge no pai mal djipin kapak to nadjipin. ¹⁵ Alla una djell God kogoye yene mal no kunumb i kogo embe yepin we nadjinmon, man. Ye pillgi dongall pandaka no ye mor al kogo yenmon ge wor kerman punda dje yenmon. ¹⁶ Ye pillgi dongall pai dal, no una djell ellke ye mopineto mor al po Jisas kandjiyebe dje aumbon kune yenda. Una kogo asa naye al bon. Una kogo asa yei al no kunumb i no yepin we nadjimbon. ¹⁷ Baibel kandja embe bolo wori pai,

Una yenekne kandjine amblo pla naworne. Iwa
 Kerman God kogo yei al amblo pla worne
 we dji *(Jeremaia 9.24)*

¹⁸Una ta yene pille na kogo wopake yell we dji dal,
 God nale al kune nayenda. Ba alla God iwa ge pille
 ni kogo wopake yen we djinda ge iwa ge wopake
 moya.

11

Aposel kende ye wani mal Pol embe nayei

¹Ye pora we dje piyeke na dall kandja dje ye
 auno. Ye pora we djine dje pro. ²Ye Kraiss boll
 taimane molo yake pla pine dje na kogo yembe ke
 yendo. Alla kogo ge God awi kogo. Na pille, na ye
 Kraiss taimane moi al auno dje yell. Ye une boll
 ambo wopake uro kaima moyeke une ye wogane
 mal embe moyaka embe moye dje yell. ³Ba alla
 nomaga ke wo kandja kende dje awika ana Ip
 pille i mal, ye embe yeneke we dje, na kand goro.
 Ye nomane asa Kraiss boll taimane pai ge ye kere
 djine. ⁴Ba una pende ye moi al wo Jisas kandjiye
 gun ta dje awi. No kandja embe dje ye naupin.
 God kandjiyebe wopake paro ge no ye dje aupin,
 God Murble paro mal ye para i. Ba ga kambono
 wo ye moi al God kandjiyebe wopake ta mal dje
 awo, wal murble ta mal dje awi. Alla ye wopake
 pille inj.

⁵Ga mor ge ye aposelne plato mor dje kaninj ba
 na menameto namoro, man. ⁶Una kerman kandja
 djinj mal na embe nayendo ba na kandja djindo ge
 na pille kane ye djindo. Na pille kane yendo mal ge
 no ege ege ombine dje aupin, ye kane kune yenj.

⁷ Na ye ku aune dje nayell. Nanam molo kal woro, ye amblo pla worno dje pille God kandjiyebe wopake kiwa dje ye awill, na ye ye ke ye awill mo? ⁸ Lotu numb una pende moi ge, na ku aumaka, na i ye moi al wo ye pille kogo yell. Ku awi ge na i yenekne boll amblo pille dje nawill, ye amblo pille dje awill! Alla na ga ye ke ye awill dje kaninj mo? ⁹ Ge man. Asa na ye boll moll kune, na wal namoi ba ye na wal pak tane dje nayell. Ga dumo Masedonia agane ambane kambono wo na wal aumaka noll. Na ye boll seng kaima ta nayell, embe yell mal ye pamoyo. ¹⁰ Krais kandjiye kaima na boll paro ge na kandja embe djindo, na propins Akaia kogo ye wane ye boll seng nayell mal ge na nanam kandjina amblo pla worno, Akaia una man we nadjine. ¹¹ Ge namba mal pai pille na kandja embe djindo? Na ye kanwopake nakando mo? Ge man, God kando, na ye kanwopake kando.

¹² Alla ga yenekne kandjine amblo pla woro, Pol kogo yendo ge no ye kune yenmon we djinj. Ba ga embe yenj ge na kond tugo auno dje kogo ye pamoyo. ¹³ Ga aposel kende mor. Kogo kende ye, gumane nalene kende ye Krais aposelye mormon we dje kogo yenj. ¹⁴ Alla yenj ge no pille gok nadjimbon. Satan yene gume nale kende i kaima wordaka una kanne, tau agelo poll dje au kerman djindo mal ge una embe dje kanne. ¹⁵ Satan kende embe yendo pille, yene unakiye gumane nalene kende woro no God kogoye du dje yenmon we dji dal, nono gok nadjimbon. Are ga kogo yenj mal pille top du dje ine.

Aposel Pol imb kake kogo yei

¹⁶ Na kandja embe djill ge, alla djindo. Ye Pol nomane ke yendo dje napiye. Ba ye Pol nomane ke yendo dje kani dal, ge pora. Ye nalene al na dall nomana pandaka na kandjina yepall ta amblo pla worno. ¹⁷ Ye kaninj, nanam kandjina amblo pla wordo ge Iwa kerman djindo mal na nayendo. Una nomane ke yendo una kandja djinj mal na embe yendo. ¹⁸ Ga merke mor ge makimb al una yenj mal yenekne kandjine amblo pla worinj. Alla yenj mal na para embe yeno dje yendo. ¹⁹ Ge ye nomane wopake pai una mor pille nomane ke pai una wo kandja dje awinj mal, ye wopille inj. ²⁰ Ga penang ye, yenekne boi kogo ye embe yeme dje awo, ye wal kunumb no, ngundjo i no, elldjag toi ba ye kandja ta nadj, ge pora we dji! ²¹ Ga ye ke ye awi mal embe nayepin, no yembene kosi. No ale yepin ge, na ngandjill golo kandja dje ye aundo.

Ga yenekne kandjine amblo pla worinj mal na para na kandjina amblo pla worno kune yendo. Na kandja embe djindo ge una dall nomane pai una kandja djinj mal djindo. ²² Ga Ibru una mor mo? Na para Ibru una moro. Ga Israel una mor mo? Na para Israel una moro. Ga Abraam epilye una mor mo? Na para Abraam epilye una moro. ²³ Ga Kraiss kogo embe ye waninj mo? Na para embe yemolo wekle pundo. Na kandja embe djindo ge na dall nomana pai mal embe djindo. Ga kogo yei ge na kogo yembe ye aundo.

Ga kaye numb pai ba na kun merke kaye numb pall. Una wo ga ka pirngangill toi ba na kun merke to er plato pi. Kun merke una na togoi mal embe yei. ²⁴ Na kogo ye wanill al Juda una ka pirngangill amblo iwo na kune 5 pela toi. Toi ge

taimantaiman dje 39 pela mal embe toi.* 25 Una kun sokara na kapill toi. Alla una na ku toi boll. Kun 3 pela na sip al moll sip ge po ku al boika djerpall yei. Na nusolwara pakna mollka armina pika emill pa tago yei. 26 Dumo merke na po wanill al nu toikaka, kunumb una tambon dje yemaka, nanam unakna tambon dje yemaka, epil djell una tambon dje yemaka, dumo kerman siti una tambon dje yemaka, dumo orkoto una moi ge tambon dje yemaka, nusolwara kerman toikaka, agane kende kambono tambon dje yei. 27 Na kogo sipdje ye, kogo kerman embe yemolo kun merke kwa nanoll, koll toika, nubkana asip toika, konkunom kune naye, na bi golo pall. 28 Wal embe na boll yei ba, na ege ege pillgi pai una wopake moye dje na nomana to pille, imb kake moll. 29 Ye yembene naparo mo? Na yembena para naparo. Una ta yewordaka una pillgi panda una ta yagi dal, na ellna kumbso auno.

30 Na kandjina amblo pla worno pandaka, na yembena naparo wal ge pille na kandjina amblo pla worno. 31 Na kende nadjindo, God kando. Iwa Kerman Jisas Ne kandjiye ege ege una dje pla worne iwa moro ge une kando. 32 Dumo Damaskus paknato iwa king Aretas djika yene eine dje wori po gull kerman kond djillake porapora yei al kantau yemoi. Na wonaka kaye tambon dje yei. 33 Embe yei ba na kon basket kerman ta yei al paknato mollka una gull kerman

* **11:24:** Buk lo 25.1-3 embe djindo, Juda una ka pirngangill ta tambon dje yene ge, kun 40 pela tane. Ba Juda una embe dje pi, no kere kapak to djimbon dje pille, kun 39 pela tambon we dji. Ga yenekne singare ge embe pai.

windo pla pai al kon ge kaye kolo orko wormaka kiye dje er kal wor pillka, eine kambono na nabi.

12

Pol oukumb dal kani

¹ Na kandjina amblo pla woro pamoyo mal paro, ba ge nono amblo pille dje naunda. Ba Iwa Ker-man kandja gulo seke pai ge oukumb al na dje awi kanill mal, na ye dje auno dje pro. ²⁻⁴ Na* kanill, iwa ta Kraiss boll moi. Asa kognumb 14 pela erwo pika, iwa ge God i pla namba 3 kupill al worika moi. Yene gakle boll er pla pi mo, gakle kere pi mo, ge na nakando, God kando. Ba God dje i dumo Paradais wori. Worika une kandja dji pi ba, mapill pai, djinda mal napai. ⁵ Iwa embe mal moro ge na une kandjiye amblo pla worno, na kandjina amblo pla naworno, ba na yembena naparo mal dje pla worno. ⁶ Alla na kandja kaima djindo pille, na kandjina amblo pla worno pandaka, na iwa dall mal namoyo. Ba na kandjina amblo pla naworno. Una na kandjina amblo pla worbon dje yene panda, na kandja djindo mal ne, singare yendo mal ge yenekne kane omuk to kune ye djine.

Pol gakle al wal mul mal ta boi

⁷ God na wal wopake uro kaima oukumb ge al ombine dje awi. Ba alla na kandjina amblo pla woro djino dje pille ka kagle mul moi gaklena al toi boll. Ge Satan na ye ke ye auno dje wombaye ta dje wori wo embe mal yei. ⁸ Na kun sokara

* **12:2-4:** Pol iwa ta kanill we dji ge yene pille dji. Lain 7 kanben.

Iwa Kerman moi al kamang ye awo, ni wal ge i worbenba djill. ⁹ Ba une na moll al embe dji, na ni wopake pille aundo ge ni boll kune yendo we dji. Una yembene napanda ge, na yembena dongall paro ge pak kerman to auno we dji. God embe dji pille, na yembena napai al ge na wopille dje pla worno. Na embe yell dal, Kraiss yembe kerman paro ge na boll panda moyo. ¹⁰ Na boll panda pille, na Kraiss kogoye yemolo yembena napanda ge, na wo piyo. Una na dje ke ye awo, ye ke ye auneke, na imb urup kakno ge na wo piyo. Na yembena napanda ge, na yembena dongall panda moyo.

Pol Korin una ye dongall ye auno dje pi

¹¹ Na kandja embe dje woll ge, una nomane ke yendo una kandja djinj mal na embe yendo. Ba ye na bulo toi pille na kandja djindo. Na kogo wopake yell ge ye dje pla worne mal pai, ba ye embe nayei. Na una kiwa moro ba ye no aposelne plato mor we djinj ge, na menameto namoro, man. ¹² Na ye boll ege ege kogo kiye dje ye wanill mal ge, una kani na aposel kaima moll. Na kogo dongall ye, wal ta mal ye embe yell. ¹³ Pillgi pai una moi al na po kogo ye wanill mal, na ye boll kogo ye kune yendo. Ba alla singare ta na ye boll nayell ge, na ye boll seng nayell. Na ale yell mo? Embe yell dal, ye na pille kere aune.

¹⁴ Na ye kun soka kanill, ipon na ye alla kanno dje pille moro. Na woll dal, ye boll seng nayeno. Ye wal ino dje nayeno, man, na ye mor ge ino dje pille moro. Womba kembis nanemane pille wal makai tane ge kune nayendo. Nane mane wombane pille wal makai to aune kune yendo.

¹⁵ Wal porapora na kannondo wal ge na wopille ye auno, nanam boll moro mal para wopille ye auno. Na ye wopake kaima kando, ye na kembis ta wopake kanne mal. ¹⁶ Ye kaninj, na ye boll seng nayell ba na tagemage ye, ye ye ke ye awill dje kaninj mo? ¹⁷ Na embe ta nayell. Na dje worill una ye moi al pi kambono ge, ye wal ngundjo i na awi noll mo? ge man. ¹⁸ Na Taitus ye moi al dje worill pi, nono agane ta moro ge na para dje worill pupill. Taitus ye kandja kende dje awo, ye wal ngundjo i nanoi. Ye moi al ge, no soka nomane taimane paika, singare taimane yepill.

¹⁹ Ye embe pir, Pol pepa bolo aundo ge no une kogo wopake yendo mal kanbon dje yendo. Ba ge man. No Kraiss boll mormon. No kandja dje ye aunmon ge, no God nale al dje aunmon. Na agana ambana kambono ye wopake mor ge, no wal porapora yenmon ge ye pillgi dongall panda dje pille yenmon. ²⁰ Ba na wo ye kannaka ye moye mal embe namoi dal, na kand goyo. Alla na wonaka na ye piye mal embe nakani dal na para kand goyo. Ye nonga dje, una kanke ye, ellne kumbso djelldjell molo, una kandjine mopne amblo, na una pla moro dje pille, kunda kake ye embe ye djine dje na kand goro. ²¹ Alla na wono kune, na Godna moro ge na amblo kal woro djinda dje na kand goro. Asa ye una merke tandalme yei. Ba alla, woll dal, ye iwana djingdjang ye, nalene ye, singare ke embe yene ge na urup pa djinda dje pille kand goro.

Dumo Korin una pillgine kanpol tane

¹ Asa na ye moi al kun soka woll. Ipon na alla wono dje yendo. Baibel kandja embe bolo wori paro.

Kandja kot djine pandaka, una soka mo sokara wo
kandja dji dal, una kandja dje kune yene
paro we dji *(Lo 19.15)*

² Asa na kun soka wo ye boll moll kune, na ga djingdjang yei una ne, ye una porapora kandja dje awill. Ipon na ellke molo kandja ge alla djindo. Una djingdjang embe yei ge na wonaka ga kiwa namoye. ³ Ye kandja embe djinj, Pol kandja djindo ge Kraiss djindo mo Pol yene djindo ne? djinj. Ba ye singare yenj ge, Kraiss kosill namoro, une ye boll moro ge, yembe ye amblo du dje aunda. ⁴ Ge kaima, Kraiss iko pera al goi ge une yembe napai. Ba ipon une God yembe al gun moro. Yembe napai mal embe no une boll mormon ge yembene naparo. Ba God yembe al no une boll gun molo ye kogone ye aumbon dje yenmon.

⁵ Ye kane kune yene, ye pillgi paro mo naparo? Ye omuk tane. Kraiss ye boll moro ye pille kane yenj mo? Ye kanne, Kraiss ye boll namoi dal, ye pillgi napanda. ⁶ Alla no pillgi dje molo, Kraiss kogoye kaima yenmon dje ye embe pille kane yene dje na embe pro. ⁷ Ye ale ye djine dje no kamang ye God aunmon. No kamang embe yenmon ge, no ye moi al God kogoye ye kune yepin dje ye embe kanne dje no kamang nayenmon, man. Ye nalene al no Kraiss kogoye una namormon ba no kamang yenmon me ge embe paro. Ye singare wopake

yene dje kamang yenmon. ⁸ Ye kanne, no kandja kaima kamblo kal worbon kune nayendo. Ba no kandja kaima dongall panda dje kogo yenmon. ⁹ Ye yembene dongall pandaka no yembene dongall napai dal, no wo pupon. No kamang yenmon ge, ye KraiS wombaye kaima molo kerne dje no kamang yenmon. ¹⁰ Na wo ye boll yembe ye djino dje pille, na ellke molo pepa bolo ye aundo. Iwa Kerman na namba awi paro ba, na ye to kal worno dje nawi, man une na ye yake pla pine dje awi.

Pol Korin una wopake we dje awi

¹¹ Agana ambana kambono, na ye wopake we dje aundo. Ye singare wopake paro mal ye, na kandja djindo mal pille yeneke, nomane taimane pandaka, una boll moye ge arngan ye aunda moye. Moi dal, God ye wopake kane, ellye tukiye arngan ye aunda moye. ¹² Ye pillgi pai una moye al gumane djillakene to no, nubkane kagle, djembon tane. ¹³⁻¹⁴ God unakiye porapora mor ge ye wopake we dje awinj.

Iwa Kerman Jisas KraiS ye wopake pille aundaka, God ye wopake kandaka, yene Murble ye boll panda moye.

Jisas Kandjiyeb Wopake
New Testament in the Kandawo language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kandawo long Nuigini
copyright © 2012-2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2012-2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kandawo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-12-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files dated 31 Aug 2023

80f977cd-3a08-50fd-b6ee-9b3597c767cd